

Briuselis, 2023 m. birželio 2 d.
(OR. en)

9749/23

Tarpinstitucinės bylos:
2022/0407(CNS)
2022/0409(CNS)
2022/0410(NLE)

FISC 100
ECOFIN 466

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinųjų atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Dokumentų rinkinys „PVM skaitmeniniame amžiuje“ – Politiniai debatai

Pirmininkaujanti valstybė narė parengė toliau priede pateikiamą pranešimą bei klausimus, kad pateiktų gaires politiniams debatams, vyksiantiems 2023 m. birželio 16 d. Tarybos (ekonomikos ir finansų reikalai) posėdyje.

Nuolatinųjų atstovų komiteto prašoma susipažinti su pirmininkaujančios valstybės narės parengtu pranešimu bei klausimais ir perduoti juos Tarybai pirmiau nurodytiems politiniams debatams.

Tarybos (ekonomikos ir finansų reikalai) prašoma surengti politinius debatus remiantis pirmininkaujančios valstybės narės parengtais klausimais.

PVM SKAITMENINIAME AMŽIUJE

Pirmininkaujančios valstybės narės pranešimas

I. ĮVADAS

1. 2022 m. gruodžio 8 d. Komisija pateikė dokumentų rinkinį „PVM skaitmeniniame amžiuje“, kurį sudaro trys pasiūlymai:
 - pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, kuria dėl prie skaitmeninio amžiaus pritaikytų PVM taisyklių iš dalies keičiama Direktyva 2006/112/EB (dalinio keitimo direktyva)¹;
 - pasiūlymas dėl Tarybos reglamento, kuriuo dėl skaitmeniniam amžiui reikalingos administracinio bendradarbiavimo PVM srityje tvarkos iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 904/2010², ir
 - pasiūlymas dėl Tarybos įgyvendinimo reglamento, kuriuo dėl tam tikroms PVM schemoms taikomų informacijos teikimo reikalavimų iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 282/2011³.
2. Šiais trimis pasiūlymais siekiama šių tikslų:
 - a) jais siekiama modernizuoti prievolės teikti PVM ataskaitas standartizuojant informaciją, kurią apmokestinamieji asmenys turi pateikti apie kiekvieną sandorį, ir nustatant reikalavimą tarpvalstybinių sandorių atveju naudoti elektronines sąskaitas faktūras, nes tai padėtų kovoti su mokestiniu sukčiavimu (skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimai);
 - b) jais siekiama spręsti platformų ekonomikos problemas stiprinant platformų vaidmenį PVM rinkimo srityje, kai jos sudaro sąlygas teikti trumpalaikės būsto nuomos arba keleivių vežimo paslaugas (platformų ekonomika), ir

¹ Dok. 15841/22.

² Dok. 15842/22.

³ Dok. 15843/22.

- c) jie padeda siekti tikslo sumažinti poreikį registruotis PVM tikslais keliose ES valstybėse narėse, tobulinant esamų vieno langelio principu grindžiamų sistemų ir atvirkštinio apmokestinimo mechanizmų veikimą ir šias sistemas bei mechanizmus plečiant (bendra registracija PVM tikslais).

3. Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas nuomonę dėl šio dokumentų rinkinio pateikė 2023 m. kovo 3 d.⁴ Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas nuomonę dėl šių dokumentų rinkinio pateikė 2023 m. balandžio 27 d.⁵ Konsultuotasi su Europos Parlamentu; jo nuomonė dėl šio dokumentų rinkinio dar nepriimta.

II. TARYBOS PARENGIAMŲJŲ ORGANŲ DARBAS

4. 2022 m. gruodžio 12 d., pirmininkaujant Čekijai, Komisija pristatė savo pasiūlymus Mokesčių klausimų darbo grupei; delegacijos juos įvertino iš esmės palankiai.
5. Po Mokesčių klausimų darbo grupės posėdžių, kuriuose buvo išsamiai pasikeista nuomonėmis dėl Komisijos siūlomų tikslų ir gairių, kuriais būtų vadovaujama toliau nagrinėjant dokumentų rinkinį Mokesčių klausimų darbo grupėje, pirmininkaujanti Švedija pradėjo išsamias diskusijas dėl kiekvienos toliau nurodytos krypties.

a) Skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimai

6. Komisija siūlo 2028 m. pereiti prie ES vidaus sandoriams taikomos visiškai skaitmenizuotos privalomos sistemos, pagal kurią ataskaitos būtų teikiamos pagal kiekvieną sandorį. Kad paremtų šį tikslą, valstybės narės turėtų pereiti prie elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo – tai taptų standartine sąskaitų faktūrų išrašymo sistema ir būtų grindžiama Europos standartu. Duomenys apie ES vidaus sandorius, gauti iš elektroninių sąskaitų faktūrų, būtų perduodami į ES duomenų bazę (centrinę PVM informacijos mainų sistemą arba centrinę VIES), kad būtų galima teikti ataskaitas ir vykdyti kontrolę. Valstybės narės taip pat turėtų galimybę pereiti prie skaitmeninių ataskaitų teikimo sistemų, taikomų vidaus sandoriams.

⁴ Dok. 7071/23.

⁵ Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė „PVM skaitmeniniame amžiuje“, dok. ECO/606, <https://webapi2016.eesc.europa.eu/v1/documents/P6FJPSUHKDC2-1879354131-3598/download>.

7. Dokumentų rinkinyje siūlomi skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimai buvo paaiškinti keliuose Mokesčių klausimų darbo grupės posėdžiuose. Visų pirma delegacijoms prirėkė laiko, kad jos geriau suprastų kai kurias pagrindines siūlomų sistemų sąvokas, kaip antai struktūrizuotos elektroninės sąskaitos faktūros, Europos sąskaitų faktūrų išrašymo standartas, naudojamas viešuosiuose pirkimuose pagal Direktyvą 2014/55/ES⁶, ir atsiskaitymas naudojant elektronines sąskaitas faktūras bei jų patvirtinimas. Jos taip pat išnagrėnė siūlomą centrinės VIES veikimą ir jos poveikį dalijimuisi duomenimis ir jų apsaugai.
8. Mokesčių klausimų darbo grupė išnagrėnė, kaip šios sąvokos ir procedūros galėtų būti perkeltos į teisės aktų – dalinio keitimo direktyvos ir dalinio keitimo reglamento – tekstus. Buvo užduota daug klausimų dėl naujosios sistemos įgyvendinimo terminų, konkrečiau, ar suteikiama pakankamai laiko pritaikyti atitinkamas IT sistemas.
9. Plačiai sutariama dėl ES vidaus skaitmeninių ataskaitų teikimo sistemos, grindžiamos elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymu, sukūrimu, taip pat dėl to, kad reikia numatyti neprivalomos nacionalinės ataskaitų teikimo sistemos pagrindus, tačiau reikia dėti daugiau pastangų, kad būtų nustatyta išsami elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo ir skaitmeninių ataskaitų teikimo tvarka.
10. Remdamasi Mokesčių klausimų darbo grupėje vykusių diskusijų rezultatais, pirmininkaujanti valstybė narė pateikė kompromisinį tekstą dėl svarbiausių naujosios sistemos aspektų, t. y. elektroninių sąskaitų faktūrų ir skaitmeninių ataskaitų teikimo reikalavimų.

b) Platformų ekonomika

11. Pasiūlymais „PVM skaitmeniniame amžiuje“ siekiama užtikrinti bendrą ir supaprastintą požiūrį į platformų ekonomikos apmokestinimą ir sukurti vienodas sąlygas PVM tikslais tiek tradiciniams trumpalaikės būsto nuomos ir keleivių vežimo paslaugų teikėjams, tiek šių paslaugų teikėjams, veikiantiems per platformas. Kad būtų pasiektas šis tikslas, Komisija siūlo pastarųjų paslaugų atžvilgiu pradėti taikyti tiekėju laikomo asmens modelį. Paprastai tariant, jei per platformą veikiantis tiekėjas neapskaičiuoja PVM (pvz., dėl to, kad jis yra nuo PVM atleista mažoji įmonė), platforma apskaičiuotų PVM už jį.

⁶ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/55/ES dėl elektroninių sąskaitų faktūrų naudojimo viešuosiuose pirkimuose (OL L 133, 2014 5 6, p. 1).

12. Šiai dokumentų rinkinio sričiai skirtuose Mokesčių klausimų darbo grupės posėdžiuose delegacijos turėjo galimybę išsamiau išnagrinėti priežastis, dėl kurių reikėtų veiksmų, ir loginį išaiškinimą, kuriuo grindžiamas sprendimas dėl tiekėju laikomo asmens. Buvo atidžiai išnagrinėtas teisinis tekstas, įskaitant trumpalaikės būsto nuomos apibrėžtį ir jos poveikį kitoms PVM direktyvos nuostatomis.
13. Atsižvelgdama į delegacijų pastabas, pirmininkaujanti Švedija pateikė kompromisinį tekstą dėl dalinio keitimo direktyvos ir dalinio keitimo įgyvendinimo reglamento straipsnių, susijusių su platformų ekonomika, kuriame supaprastinama ir apribojama nuostatos dėl tiekėju laikomo asmens aprėptis ir pakeičiama trumpalaikės būsto nuomos apibrėžtis. Delegacijos iš esmės palankiai įvertino tekstą kaip tvirtą pagrindą tolesniam darbui, nors reikės daugiau padirbėti norint nustatyti suderintos trumpalaikės būsto nuomos apibrėžties taikymo sąlygas ir būtinybę ar aprėptį.

c) Bendra registracija PVM tikslais

14. Kalbant apie trečiąjį tikslą, Komisijos dokumentų rinkinyje pateikiami, viena vertus, įvairūs pastaraisiais metais pagal dokumentų rinkinį dėl e. prekybai taikomo PVM padaryti sistemos patobulinimai ir, kita vertus, keletas naujų elementų, dėl kurių sumažėtų operacijų, kurioms atlikti reikia registruotis PVM tikslais keliose valstybėse narėse.
15. Tiek minėti patobulinimai, tiek nauji elementai Mokesčių klausimų darbo grupės posėdžiuose buvo nagrinėjami pagal temas. Apskritai delegacijos siūlomus patobulinius įvertino gana teigiamai ir nors dauguma naujų elementų buvo iš esmės įvertinti palankiai, buvo iškelta tam tikrų susirūpinimą keliančių klausimų.
16. Visų pirma buvo aptartos šios temos:
 - ES vieno langelio principu grindžiamos PVM sistemos išplėtimui apimant šalies viduje įmonių vykdomą prekių tiekimą ir paslaugų teikimą vartotojams būtų plačiai pritarta;
 - labai palankiai įvertintas modulio, taikomo nuosavų prekių perdavimui, įtraukimas į tą vieno langelio principu grindžiamą sistemą;
 - dauguma delegacijų pritarė (su sąlyga, kad bus padaryta tam tikrų pakeitimų) privalomam atvirkštinio apmokestinimo mechanizmui, taikomam įmonių tarpusavio prekių tiekimui ir paslaugų teikimui tais atvejais, kai tiekėjas ar teikėjas nėra įsisteigęs PVM tikslais valstybėje narėje, kurioje turi būti sumokėtas PVM;

- buvo suabejota gebėjimu užtikrinti privalomos vieno langelio principu grindžiamos importo sistemos taikymą elektroninių sąsajų atžvilgiu ir tai reikės išnagrinėti atsižvelgiant į siūlomus Sąjungos muitinės kodekso pakeitimus;
- nuostatos dėl tiekėju laikomo asmens išplėtimas tam tikrais atvejais sulaukė daugelio valstybių narių prieštaravimų.

17. Remdamasi išsamiau įvairių pasiūlymų straipsnių, susijusių su pirmiau nurodytomis temomis, nagrinėjimu, pirmininkaujanti valstybė narė pateikė kompromisinį tekstą dėl šių straipsnių, kad būtų atsižvelgta į delegacijoms susirūpinimą keliančius klausimus ir jų pasiūlymus. Delegacijos įvertino tekstą kaip žingsnį teisinga linkme.

III. KLAUSIMAI MINISTRAMS:

18. Siekdama išlaikyti pagreitį rengiant šį svarbų dokumentą, pirmininkaujanti valstybė narė, nors ir supranta, kad vis dar yra daug techninio darbo ir išlygų, norėtų paprašyti suteikti politinių gairių keliais pagrindiniais klausimais. Todėl rengiantis būsimam darbui ECOFIN ministrų prašoma pareikšti savo nuomonę šiais klausimais:

- 1) *Kalbant apie perėjimą prie naujų technologijų, pavyzdžiui, elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo ir skaitmeninių ataskaitų teikimo, be kita ko, kovojant su mokestiniu sukčiavimu, ar ministrai sutinka, kad reikia spręsti vidaus rinkos susiskaidymo problemą ir numatyti suderintą ataskaitų teikimo sistemą, grindžiamą elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymu, taikomą ES vidaus ir šalies vidaus sandoriams?*
- 2) *Ar ministrai sutinka, kad platformoms turėtų tekti svarbesnis vaidmuo PVM rinkimo srityje trumpalaikio apgyvendinimo ir keleivių vežimo sektoriuose, kad būtų užtikrintas didesnis paprastumas, geresnis reikalavimų laikymasis ir vienodos sąlygos?*
- 3) *Ar ministrai sutinka, kad turėtų būti sustiprinta vieno langelio principu grindžiamos sistemos koncepcija ir atvirkštinio apmokestinimo mechanizmas, kad vidaus rinkoje veikiančioms įmonėms nebereikėtų daug kartų registruotis PVM tikslais?*